

جمعیت امروز مهمترین مسئله ملی، فرهنگی، اقتصادی و امنیتی کشور است | خانم‌ها و مادران مسئولیت، مدیریت و سیاست‌گذاری خانه را به عهده دارند.

محمد حسن ابوترابی فرد خطیب موقت نماز جمعه تهران:

سید محمد حسن ابوترابی فرد خطیب موقت نماز جمعه تهران در خطبه‌های نماز جمعه پایتخت ضمن تسلیت به مناسبت شهادت پرواز خدمت رئیس جمهور شهید و همراهانش گفت:

با توجه به اینکه سی‌ام اردیبهشت ماه روز جهانی جمعیت نامگذاری شده است موضوع جمعیت امروز مهمترین مسئله ملی، فرهنگی، اقتصادی و امنیتی کشور است.

به گزارش اسپادانا خبر، وی افزود:

بارها با ادبیات گوناگون مورد تاکید رهبر معظم انقلاب قرار گرفته است و می‌توان گفت [این موضوع] از پرتکرارترین مسائلی است که به آن پرداخته‌اند.

حجت الاسلام ابوترابی فرد اظهار داشت:

نهاد خانواده رمز پرواز و تعالی جامعه است. باید خانه اوج بگیرد تا اهل خانه به خدا نزدیک شود. باید در خانه‌هایی که [این خانه را در پرتو دو انسان آراسته به کمال، یعنی پدر و مادر، روشن ساخته است، راه برای تعالی هموار شود. نهاد خانواده نماد شخصیت، ریاست و مسئولیت دو انسان است. آقایان سیادت، ریاست و مسئولیت خانواده را عهده‌دار هستند و خانم‌ها و مادران مسئولیت، مدیریت و سیاست‌گذاری خانه را به عهده دارند. همان خانه‌ای که باید پرواز کند، همان خانه‌ای است که اساس تعالی جامعه بر آن نهاده شده است. بانوان پایه و اساس و رکن تعالی جامعه هستند. این مادران هستند که جامعه را می‌سازند. خانه‌ای که به دست آنان ساخته شده است اوج می‌گیرد و اهل خانه را به آسمان نزدیک می‌کند. این نهاد نقش تعیین‌کننده‌ای در ساماندهی نظام سنی جامعه و جمعیت ایفا می‌کند. تغییرات جمعیتی در کنار مسائلی مهم مانند تحولات اجتماعی و فرهنگی، محیط زیست، فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی از محورهای اصلی پیشران تحولات آینده کشور است. ساختار سنی جمعیت، افق آینده کشور را تعیین و تعریف می‌کند و توضیح می‌دهد. متأسفانه، تغییرات ساختاری حوزه جمعیت که معمولاً در طول یک یا دو قرن شکل می‌گیرد ولی در کشور ایران در نزدیک به دو دهه رخ داده است لذا کشور را در موقعیتی قرار داده که باید به عنوان مهم‌ترین و فوری‌ترین مسئله، با تلاشی دوچندان، به موضوع نخست و دستور کار نهادهای علمی و پژوهشی مرتبط، مؤسسه تحقیقات جمعیت، مراجع تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر، مجلس شورای اسلامی، شورای عالی انقلاب فرهنگی، دستگاه‌های اجرایی به ویژه وزارت بهداشت و درمان و وزارت کشور تبدیل شود و از تمام ظرفیت خود برای اصلاح روند ساختار سنی جمعیت و تغییرات آن استفاده کنند. به امید آنکه این حرکت، مسیر اجرایی شدن سیاست‌های کلی جمعیت که نزدیک به دو دهه است ابلاغ شده و همچنین قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت را هموار سازد.

وی بیان کرد:

مسئله‌ای که امروز باید مورد توجه و اهتمام جدی ملت عزیز و مسئولین کشور قرار گیرد، موضوع مهم سالخوردگی جمعیت ایران است. مهم‌ترین عوامل مؤثر بر سالخورده شدن جمعیت، دو عامل است که نخست، افزایش سطح امید به زندگی، و دوم، کاهش اساسی موالید که به تبع آن، کاهش رشد جمعیت رخ می‌دهد. جمعیت ایران در دوره ۲۰ ساله، یعنی از سال ۱۳۵۰ تا ۱۳۷۰، به حدود دو برابر افزایش پیدا کرده است و در طول مدت حدود شصت سال، چهار برابر شده است. یعنی از ۲۹ میلیون نفر در سال ۱۳۵۰ به ۵۷ میلیون نفر در سال ۱۳۷۰ ارتقا یافته که این امر پایه قدرت ایران بوده است. عوامل مؤثر بر این تحول، رشد موالید در سایه تفکر عالی انقلابی، روح معنوی جامعه، توجه ویژه مادران به امروز و فردای کشور، حفظ سلامت مادران و نوزادان با تلاش موفق نظام بهداشت و درمان کشور و افزایش امید به زندگی از حدود پنجاه و اندی سال به نزدیک ۷۸ سال بوده است. این کار، دستاورد بزرگ جمهوری اسلامی است.

امام جمعه موقت تهران با اشاره به سخنان اخیر ترامپ رییس جمهور آمریکا در کشورهای عربی بیان کرد:

این آقایانی که در کشورهای عربی سخن گفته است می‌داند که در حوزه‌های مختلف فرهنگی، علمی، زیرساخت‌های اقتصادی، و خلق قدرت در ایران و منطقه چه اتفاقی رخ داده است. او می‌داند که این قدرت بزرگ امروز به عنوان مهم‌ترین مانع در برابر دست‌اندازی‌های آمریکا و جنایات او قرار دارد.

وی با اشاره به موضوع جمعیت بیان کرد:

در طول سه دهه اخیر، یعنی از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۵، متأسفانه نسبت جمعیت زیر ۱۵ سال کشور، از ۴۵ درصد در سال ۱۳۶۵ به ۲۴ درصد کاهش یافته است. در یک دهه اخیر، یعنی از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵، میانگین سنی جمعیت ایران از حدود ۲۵ سال به ۳۱ سال افزایش پیدا کرده است یعنی حکایت از کاهش موالید در کشور و حرکت به سوی سالخوردگی دارد. نگاه به آمار تولد نوزادان، یک هشدار جدی برای آینده کشور است. در سال ۱۳۶۵، هر خانواده ایرانی هر خانه‌ای که کلیدواژه تعالی جامعه است، به طور متوسط بیش از شش فرزند داشته است [و می‌توان گفت] چه جامعه با نشاطی که به طور متوسط بیش از شش فرزند دارد. این عدد در سال ۱۳۷۱ به حدود چهار فرزند، در سال ۱۳۷۸ به کمتر از سه فرزند و در سال ۱۳۸۵ به زیر سطح جانشینی رسیده است. [زیر سطح جانشینی یعنی] کاهش جمعیت یعنی کمتر از دو فرزند این نگرانی نیست؟ نباید ملت ایران برای تأمین جمعیت آینده کشور به یک اصل و اراده جدی دست زد؟ مقامات کشور نباید این مسئله را به عنوان نخستین مسئله کشور در دستور کار قرار دهند؟ در سال گذشته یعنی ۱۴۰۳، موالید کشور ۷ درصد نسبت به قبل کاهش داشته است. در یکی از استان‌های کشور، میزان مرگ و میر افراد از تعداد موالید سبقت گرفته است. این روند اگر تداوم پیدا کند، تهدیدی برای هویت ملی، فرهنگی و تاریخی کشور است. اما فرصت‌ها و ظرفیت‌های جمعیتی کشور ما خوشبختانه با یک صف طلایی و استثنایی روبه‌رو است که باید ملت و دولت با اراده جدی و فراهم آوردن زمینه‌های لازم، از این فرصت برای پاسداری از هویت جمعیتی ایران بهره بگیرند. از این فرصت، در ادبیات جمعیت‌شناسی به عنوان «پنجره جمعیتی» یاد می‌شود و یکی از فرصت‌های استثنایی امروز کشور است که اگر درست استفاده کنیم، از سرمایه انسانی، ستون فقرات رشد، پیشرفت و توسعه اقتصادی و فرهنگی کشور، حراست کرده‌ایم؛ و اگر درست استفاده نکنیم، کشور را با تهدیدهای جدی روبه‌رو خواهیم کرد. فرصت پنجره جمعیتی عبارت از این است که در این دوره، در این مقطعی که ما قرار داریم و حداقل تا سال ۱۴۳۰ در نقطه اوج قرار دارد، بیش از دو سوم جمعیت ایران، یعنی ۷۰ درصد جمعیت کشور، در سنین ۱۵ تا ۶۵ سال قرار دارند؛ این یعنی یک قدرت انباشته‌شده و مترکم برای تحولات عظیم اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و علمی. این ظرفیت، امروز کشور را به کشوری با جمعیت جوان، مولد و دارای امکانات برای حرکت به سوی افق‌های بلند تبدیل کرده است. این پدیده از سال ۱۴۳۰ به تدریج از نقطه اوج، افول خواهد کرد. سرمایه امروز، یعنی جمعیتی عالم با تحصیلات مناسب و توانایی‌های لازم برای تحول در عرصه‌های مختلف، ساخت نهاد خانواده استوار، مقاوم و پویا، با سرمایه‌گذاری بالا در طول چهار دهه گذشته به دست آمده است و باید از این ظرفیت استفاده کرد. مهم‌ترین رسالت ملت و دولت این است که امروز، که جامعه ما در این شرایط قرار دارد، بانوان ما در شرایط ویژه‌ای هستند که می‌توانند سرمایه‌گران‌بهای جمعیتی کشور را حفظ کرده و موقعیت جوانی کشور را حراست کنند و در مسیر تأمین این نیاز مهم کشور گام بردارند. ما در مرحله چهارم از گذار جمعیتی کشور با دو رویداد روبه‌رو هستیم. الف) کاهش میزان مرگ‌ومیر نوزادان که در هر صد هزار نفر، در ابتدای انقلاب، ۱۵۰ مورد بوده است و امروز به کمتر از ۸ مورد کاهش پیدا کرده است. در عین حال که امید به زندگی از ۵۵ سال به ۷۸ سال رسیده است که [افزایش امید به زندگی] کار بزرگ جمهوری اسلامی است و این نقطه قوت ماست اما رویداد دوم، کاهش موالید است؛ یعنی محروم گردیدن کشور از جمعیتی که تأمین‌کننده و تضمین‌کننده هویت ملی، فرهنگی و تاریخی ایران است. این دو عامل موجب شده است که جمعیت جوان کشور در آستانه تبدیل به جمعیت سالخورده قرار گیرد. قبل از سال ۱۳۸۵، نسبت جمعیت ۶۵ سال به بالا کمتر از ۵ درصد جمعیت ایران بوده است و پیش‌بینی می‌شود جمعیت سالخورده ایران از سال ۱۳۹۵ به بعد در مسیر رسیدن به ۲۲.۵ میلیون نفر حرکت کند البته این جمعیت، ثمره رشد جمعیت است و این مثبت است؛ اما مهم این است که باید جمعیت جوان کشور هم رشد کند. همچنین باید جمعیت زیر ۱۵ سال کشور نیز در مسیر رشد حرکت کند تا جامعه پیر نشود.

وی افزود:

دو موضوع راهبردی باید مورد توجه قرار گیرد: نخست، آنچه برای امروز اهمیت دارد و دوم، آنچه برای آینده بسیار حائز اهمیت است. آنچه برای امروز باید اقدام شود، استفاده از تمام ظرفیت فرهنگی، اجتماعی، علمی و مدیریتی، و نیز تخصیص منابع لازم در بودجه سالانه کشور برای بهره‌گیری مناسب از سرمایه بزرگ نیروی انسانی در حال گذار، یعنی «پنجره جمعیتی» کشور است زیرا ۷۰ درصد جمعیت ایران که در سنین فعالیت قرار دارند، دورانی که دو سوم جمعیت در سنین مناسب برای حضور در عرصه‌های توسعه و ساخت کشور، داشتن فرزندان سالم و با نشاط و ایجاد یک نهاد خانواده مقتدر هستند، دوران بسیار مهم و سرنوشت‌سازی است. در این مقطع، باید رشد اقتصادی کشور و تحولات فرهنگی و اجتماعی که نقش مهمی در رشد موالید دارند، رقم زده شود، لذا رئیس‌جمهور محترم، دولت محترم و مجلس محترم باید به طور جدی به این مسئله مهم

بپردازند. موضوع دوم آن است که آنچه برای آینده حائز اهمیت است، برنامه‌ریزی مناسب برای رسیدگی به مشکلات سالخوردگان است؛ چرا که در سال ۱۴۲۰ با حدود ۱۳ میلیون جمعیت سالخورده روبرو خواهیم بود. کسانی که امروز نیروهای فعال جامعه‌اند، فردا در زمره سالخوردگان قرار خواهند گرفت. جمعیت کشور در آینده سالخورده‌تر خواهد شد و لازم است از امروز برای پاسخ‌گویی به نیازهای این جامعه بزرگ، برنامه‌ریزی دقیقی صورت گیرد. جوانان عزیز را خطاب قرار می‌دهم که باید با سبک زندگی سالم، سلامت‌محور، انجام فعالیت‌های ورزشی و داشتن خانواده‌ای سالم و پرنشاط، برای دوران سالخوردگی و بهره‌مندی شایسته از ظرفیت امروز تلاش کنند. کاهش طولانی‌مدت باروری و فرزندآوری مردان و زنان نخستین ضربه خود را به نهاد خانواده وارد خواهد کرد. وقتی نهاد خانواده کوچک شده و کارهای مهم و کلیدی این نهاد از او سلب می‌شود و در غیاب نهاد خانواده بسیاری از نهادهای دیگر در انجام کارکردهای خود دچار اختلال خواهند شد.

امام جمعه موقت تهران در خطبه دوم خود با اشاره به سقوط هلیکوپتر رئیس جمهور فقید، اظهار کرد:

در آستانه سالروز حادثه غمبار و تکان‌دهنده پرواز اردیبهشت ماه و شهادت جمعی از خدمتگزاران صادق ملت ایران هستیم؛ رئیس‌جمهور آراسته به اخلاص و تلاش آیت‌الله‌رئیس، نماینده ولی‌فقیه و امام جمعه صادق تبریز، آقای آل‌هاشم، وزیر خارجه فهیم و متعهد دکتر امیر عبداللہیان، فرمانده شجاع حفاظت سردار موسوی، خلبانان شجاع، عالم و متعهد و کادر پروازی فداکار، استاندار خدوم آذربایجان شرقی که موجی از غم و اندوه را برای ملت عزیز ایران رقم زد. گام‌های بلندی که این شخصیت [شهید ریسی] در دوران کوتاه مدیریت کلان کشور در حوزه گسترش و تحکیم روابط خارجی با همسایگان و حضور در نهادهای بین‌المللی و منطقه‌ای مانند بریکس و شانگهای برداشت، در حوزه اصلاحات اقتصادی، تصمیم مهم و پرریسک در مسیر اصلاح نظام ارزی کشور به عنوان یکی از مهم‌ترین اقدامات برای ساخت اقتصاد امروز و فردا از کارهای بزرگ این شخصیت بود. نقطه ثقل و اشتراک این شخصیت‌های برجسته و شهدای والامقام، گسترده معنادار و حماسی مردم در آیین بدرقه و تشییع ایشان را رقم زد، اخلاق‌محوری و مردم‌مداری است که بدون تردید یکی از ارکان اصلی حکمرانی اسلامی اخلاق است.

امام جمعه موقت تهران با بیان حدیثی از امام علی علیه السلام گفت: امیرالمومنین علی علیه‌السلام به مالک اشتر فرمود: «عمل به تقوای الهی و ایثار طاعت، نخستین اصل است.» اولاً اگر حکمرانی مبتنی بر اخلاق و مردم‌پایه نباشد، اساساً ذاتاً نمی‌تواند حکمرانی اسلامی قلمداد شود؛ ثانیاً بدون حکمرانی اخلاقی، دستگاه دولت جامعه اسلامی نمی‌شود. عینی دین در جامعه با حکمرانی اخلاقی میسر است. شهید ریسی با روحیه خستگی‌ناپذیر و ایمان راسخ، در طول سال‌های متمادی خدمت، همواره در کنار مردم و با مردم بود. جایگاه خطیر ریاست جمهوری اسلامی ایران این نقش را به گونه‌ای برجسته نمود که رهبر معظم انقلاب فرمودند نصاب تازه‌ای در خدمتگزاری به کشور و مردم ثبت کرد. شهید ریسی در فرازهای متعدد فعالیت‌های سیاسی، به صورت جدی جانب اخلاق را پاس داشت و از رفتارهای سیاسی تهاجمی و تنفربرانگیزی دوری جست. با این نگاه می‌توان رگه‌های مهمی از حکمرانی اسلامی را در دوره سه ساله ریاست جمهوری این شهید سعید مشاهده کرد.

حجت‌الاسلام ابوترابی‌فرد در خصوص به سفر ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا به کشورهای عربی منطقه و برخی سخنان وی، گفت:

رئیس‌جمهور ایالات متحده که در روزهای گذشته به منظور بازاریابی و تأمین مالی به منطقه سفر کرده است سخنانی بیان داشت که اگر از بخش عوامانه، سطحی و سخیف آن عبور کنیم، در سطحی دیگر، تحریف جسورانه واقعیت‌ها و حقایق روشن را نشان می‌دهد. دقیقاً در شرایطی که رژیم صهیونیستی نیمی از چهره سیاه و زشت خود را به نمایش گذاشته و فجیع‌ترین کشتار نسل‌کشی استعماری را به نیابت از غرب، به ویژه آمریکا، مرتکب شده است و سرزمین‌هایی از کشورهای عربی اسلامی مانند سوریه و لبنان را به اشغال نظامی درآورده و مرتکب اقدامات تروریستی، جنایات جنگی و نقض حاکمیت ملی و سرزمینی لبنان، سوریه و یمن گردیده است، با وقاحت آشکار، ایران را به عنوان تهدید امنیت منطقه معرفی می‌کند. ایران در برابر آمریکا و رژیم صهیونیستی، عامل اقتدار، پشتیبانی، حمایت و وحدت امت اسلام است لذا این تحریف آشکار و وقیح نمی‌تواند پوششی برای بیش از دهها هزار جنایت در مدت ۴۷۰ روز تجاوز به نوار غزه باشد. دفتر اطلاع‌رسانی دولت فلسطین در نوار غزه در اسفند ماه گزارش داده است که رژیم صهیونیستی با پشتیبانی تسلیحاتی، سیاسی و رسانه‌ای غرب، مرتکب کشتار بیش از ۵۰ هزار غیرنظامی، ۱۸ هزار کودک و بیش از ۱۲ هزار زن شده است. درست در ساعاتی که رئیس‌جمهور ایالات متحده در منطقه حضور دارد و خود را تأمین‌کننده امنیت کشورهای اسلامی معرفی می‌کند، با حمایت و پشتیبانی تمام‌عیار آمریکا، نوار غزه از دسترسی به نیازهای اولیه برای ادامه حیات محروم شده و ۳۵۰۰ کودک در معرض جان باختن و بیش از ۲۵ هزار بیمار به درمان فوری و دارو نیازمندند. این منطقه در محاصره کامل قرار گرفته و شاهد نسل‌کشی با سلاح آمریکایی است. دولت‌های آمریکایی از کودتای ننگین ۲۸ مرداد و سقوط دولت مردمی فلسطین تا امروز، در طول بیش از هفت دهه، از هیچ شراستی برای تهدید امنیت ملی و سرزمینی ایران و ممانعت از پیشرفت و توسعه ایران و ارتقای سطح رفاه عمومی دریغ نکرده‌اند. حمایت بی‌دریغ از رژیم جنایتکار صدام، وضع شدیدترین تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی و مالی، نقض حقوق انسانی یکایک ملت ایران است.

خطیب نماز جمعه تهران در پایان افزود: ا

ین‌ها شرایطی است که ما با آن روبرو هستیم و امیدواریم با وحدت و یکپارچگی امت اسلام و قرار گرفتن در کنار ملت‌های مظلوم فلسطین و غزه، راه برای افزایش اقتدار امت اسلام و حراست از منافع ملل منطقه در برابر آمریکا و غرب هموار شود.

برجسب ها: نماز جمعه [1]

[2] [فرهنگ](#)

[3] [جمعیت](#)